

SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Ūnijas iela 45, Rīga, LV-1039 | tālrunis 67097200 | fakss 67097277 | e-pasts sprk@sprk.gov.lv

PADOMES LĒMUMS

Rīgā

25.04.2019.

Nr.83

(prot. Nr.19, 3.p.)

Par dabasgāzes sadales sistēmas operatora akciju sabiedrības „Gaso” neatkarības nodrošināšanai veikto pasākumu pietiekamību

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Regulators) 2019.gada 29.martā saņēma un izvērtēja dabasgāzes sadales sistēmas operatora akciju sabiedrības „Gaso”, vienotais reģistrācijas numurs: 40203108921, juridiskā adrese: Vagonu iela 20, Rīga, LV-1009 (turpmāk – AS „Gaso”), 2019.gada 29.marta iesniegumu Nr.1.1-6/1314 ar ziņojumu par AS „Gaso” atbilstību neatkarības prasībām (turpmāk – Ziņojums) un to pamatojošiem dokumentiem.

Regulators konstatē

1. Nosacījumi dabasgāzes sadales sistēmas operatora neatkarības nodrošināšanai ir noteikti Enerģētikas likuma 45.panta trešajā daļā. Saskaņā ar Enerģētikas likuma 45.panta trešās daļas 1.punktu personas, kuras atbild par dabasgāzes sadales sistēmas operatora vadību, nedrīkst iesaistīties vertikāli integrēta dabasgāzes komersanta struktūrās, kas tieši vai netieši ir atbildīgas par dabasgāzes ražošanu, pārvadi, uzglabāšanu, sašķidrinātās dabasgāzes pakalpojumu sniegšanu un tirdzniecību. Atbilstoši Enerģētikas likuma 45.panta trešās daļas 2.punktam dabasgāzes sadales sistēmas operatoram jāveic atbilstoši pasākumi, lai nodrošinātu, ka personas, kuras atbild par dabasgāzes sadales sistēmas operatora vadību, varētu rīkoties neatkarīgi.
2. Saskaņā ar Enerģētikas likuma 45.panta trešās daļas 3.punktu dabasgāzes sadales sistēmas operatoram ir tiesības pieņemt lēmumus neatkarīgi no vertikāli integrētā energoapgādes komersanta attiecībā uz aktīviem, kas vajadzīgi dabasgāzes sadales tīkla ekspluatācijai, uzturēšanai vai attīstībai.
3. Atbilstoši Enerģētikas likuma 45.panta trešās daļas 4.punktam dabasgāzes sadales sistēmas operators izstrādā atbilstības programmu, kurā noteikti konkrētu darbinieku pienākumi, kā arī pasākumi, kas veicami, lai nepieļautu diskriminējošu rīcību, un nodrošina pienācīgu minētās programmas ieviešanas kontroli. Dabasgāzes sadales sistēmas operators ieceļ personu vai nosaka struktūru, kas ir atbildīga par atbilstības programmas ieviešanas kontroli, katru gadu iesniedz regulatoram ziņojumu par veiktajiem pasākumiem un šo ziņojumu publisko. Regulators pēc ziņojuma izvērtēšanas sniedz atzinumu par neatkarības nodrošināšanai veikto pasākumu

pietiekamību. Regulatora atzinumā norādītos trūkumus dabasgāzes sadales sistēmas operators novērs regulatora noteiktajā termiņā.

4. Saskaņā ar Regulatora 2017.gada 26.janvāra lēmuma Nr.1/3 „Noteikumi par prasībām dabasgāzes sadales sistēmas operatora neatkarībai” (turpmāk – Noteikumi) 5.punktu šo noteikumu 4.punktā minētais ziņojums AS „Gaso” jāpublicē savā tīmekļvietnē.
5. Regulators 2019.gada 29.martā saņēma AS „Gaso” Ziņojumu un tam pievienotu „Atbilstības programmu nediskriminējošas sadales sistēmas operatora rīcības nodrošināšanai” (turpmāk – Atbilstības programma), kā arī dokumentus, kas pamato Enerģētikas likuma 45.panta trešajā daļā un Noteikumu 2.punktā noteikto prasību izpildi. Atbilstoši Enerģētikas likuma 45.panta trešās daļas 4.punktam AS „Gaso” ir iecēlusi Atbilstības programmas pārvaldītāju, kas veic Atbilstības programmas ieviešanas un izpildes kontroli. AS „Gaso” ir publicējusi ziņojumu savā tīmekļvietnē.¹
6. Dabasgāzes sadales sistēmas operatora neatkarības pietiekamības izvērtēšana ietver AS „Gaso” vadības funkcionālās neatkarības izvērtēšanu atbilstoši Enerģētikas likuma 45.panta trešās daļas prasībām, ievērojot informāciju un dokumentus, kurus AS „Gaso” iesniegusi saskaņā ar Noteikumu 2.punktā noteikto.
7. AS „Gaso” 2018.gada 28.decembrī ir pievienojusies līgumam, kas noslēgts starp AS „Latvijas Gāze” un tās vadošajiem akcionāriem. AS „Gaso” nav koncerna līguma, t.i., tā nav pakļāvusi savu vadību citam komersantam un nav apņēmusies nodot visu savu peļņu vai tās daļu citam komersantam.
8. AS „Gaso” apliecina, ka tās padomes un valdes locekļi darbojas neatkarīgi un tiem tiek nodrošinātas tiesības neatkarīgi no vertikāli integrēta dabasgāzes komersanta – akciju sabiedrības „Latvijas Gāze”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003000642, juridiskā adrese: Vagonu iela 20, Rīga, LV-1009 (turpmāk – AS „Latvijas Gāze”) koncerna – pieņemt lēmumus attiecībā uz aktīviem, kas nepieciešami dabasgāzes sadales tīkla ekspluatācijai, uzturēšanai vai attīstībai. AS „Gaso” valdes un padomes locekļu neatkarības prasības ir ietvertas AS „Gaso” statūtos, valdes reglamentā un padomes nolikumā. Valdes locekļu darba līgumos noteikts, ka valdes loceklis apņemas ievērot Enerģētikas likumā, statūtos un valdes reglamentā noteiktās personiskās neatkarības prasības un nedarbojas valdošā īpašnieka struktūrās. Valdes loceklis darbojas neatkarīgi no valdošā īpašnieka, vienlaicīgi nodrošinot valdošā īpašnieka ekonomisko tiesību aizsardzību attiecībā uz AS „Gaso” rīcībā esošo aktīvu atdevi.
9. Attiecībā uz AS „Gaso” noslēgtajiem ārpakalpojumu līgumiem un sadarbības līgumiem, kā arī AS „Gaso” un AS „Latvijas Gāze” kopīgajiem iepirkumiem AS „Gaso” apliecina, ka tas savā darbībā primāri vadās no neatkarības prasību ievērošanas, atbilstoši savām interesēm, izslēdzot kopīgas komercdarbības vai kopīgas stratēģiskās plānošanas iespējas, aizsargājot komerciālo informāciju.
10. Saskaņā ar KPMG Baltics SIA 2019.gada 25.janvāra audita atzinumu nav konstatēts, ka AS „Gaso” informācijas tehnoloģijas (sistēmas) nenodrošinātu konfidencialitāti komerciālajai informācijai, kuru sistēmas operators ieguvis, pildot savus pienākumus.
11. AS „Gaso” ir sniegusi papildu informāciju par Atbilstības programmā ietvertajiem pasākumiem.
12. AS „Gaso” pilnvarotais pārstāvis Regulatora padomes 2019.gada 25.aprīļa sēdē paskaidroja, ka AS „Gaso” atbilstības programmā ietvērto pasākumu kopums ir

¹ <https://www.gaso.lv/neatkaribas-zinojums>

īstenots, tai skaitā informācijas tehnoloģiju (sistēmu) drošības nodrošinājuma jomā un AS „Gaso” kā dabasgāzes sadales sistēmas operators ir darbojusies atbilstoši Enerģētikas likuma prasībām.

Izvērtējot AS „Gaso” iesniegtos dokumentus un informāciju, **Regulators secina**, ka pārskata periodā AS „Gaso” ir ievērojusi Enerģētikas likuma 45.panta trešajā daļā noteiktās prasības dabasgāzes sadales sistēmas operatora neatkarības nodrošināšanai:

1. AS „Gaso” padomes un valdes locekļi nav iesaistījušies vertikāli integrēta dabasgāzes komersanta – akciju sabiedrības „Latvijas Gāze” koncerna – struktūrās, kas tieši vai netieši ir atbildīgas par dabasgāzes ražošanu, pārvadi, uzglabāšanu, sašķidrinātās dabasgāzes pakalpojumu sniegšanu un tirdzniecību;
2. AS „Gaso” padomes un valdes locekļi var rīkoties neatkarīgi no vertikāli integrēta dabasgāzes komersanta – AS „Latvijas Gāze” koncerna;
3. AS „Gaso” tiek nodrošinātas tiesības pieņemt lēmumus neatkarīgi no vertikāli integrēta dabasgāzes komersanta – AS „Latvijas Gāze” koncerna – attiecībā uz aktīviem, kas vajadzīgi dabasgāzes sadales tīkla ekspluatācijai, uzturēšanai un attīstībai;
4. AS „Gaso” izstrādātajā Atbilstības programmā noteiktie konkrētu darbinieku pienākumi un veicamie pasākumi nepieļauj diskriminējošu rīcību. AS „Gaso” nodrošina pienācīgu Atbilstības programmas ievērošanas kontroli.

Saskaņā ar Regulatora 2017.gada 26.janvāra lēmuma Nr.1/3 „Noteikumi par prasībām dabasgāzes sadales sistēmas operatora neatkarībai” 7.punktu, pamatojoties uz likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 9.panta otro daļu, Enerģētikas likuma 45.panta trešās daļas 4.punktu un Administratīvā procesa likuma 55.panta 1.punktu un 65.panta trešo daļu,

padome nolemj:

atzīt, ka AS „Gaso” veiktie pasākumi neatkarības nodrošināšanai ir pietiekami.

Lēmums stājas spēkā ar tā pieņemšanas brīdi.

Šo administratīvo aktu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no dienas, kad ieinteresētā persona uzzina vai tai vajadzēja uzzināt par pieņemto administratīvo aktu.

Priekšsēdētājs

R. Irklis